

HOTEL
MARIA
KAPEL

Jaarverslag
2018

INHOUD

Inleiding	3
Programma	5
Algemeen	5
Residencies en expo's	5
Cinema	9
Cultuureducatie	9
Overig programma	9
Publieksbereik	11
Bezoekersaantallen	11
Communicatie	11
Persoverzicht	11
Financieel verslag	13
Algemeen	13
Fondsen	13
Ondernemerschap	13
Wijzigingen	14
Programmawijzigingen	14
Wijzigingen begroting	14

INLEIDING

Dit inhoudelijk verslag geeft een gedocumenteerd overzicht van alle activiteiten in 2018 van Hotel Maria Kapel (HMK), artist-in-residence en instelling voor hedendaagse beeldende kunst in het centrum van Hoorn. Daarnaast wordt inzicht gegeven in HMK's het publieksbereik, organisatie en financiën van HMK.

Centraal in het programma van 2018 stond *Undercurrents*, het overkoepelende onderzoeksthema van Hotel Maria Kapel voor de periode 2018-2019. Met *Undercurrents* onderzoekt HMK de relatie tussen historische en hedendaagse vormen van beweging zoals kolonialisme, handel en migratie, alsook de infrastructuur en betekenis van mobiliteit in het culturele veld, met een focus op artist-in-residencies.

Zoals aangegeven in haar aanvraag, heeft HMK het aantal tentoonstellingen in 2018 verminderd naar vijf ten opzichte van zes in 2017.

Drie van de vijf projecten werden gekozen uit HMK's Open Call, *Undercurrents* werd ingeleid met de tentoonstelling *In the Hold* van beeldend kunstenaar Vincent Vulmsa en afgesloten met *Tembe Afaka* van Marcel Pinas.

Het project van Vincent Vulmsa dat het tweejarig programma opende, werd niet uit de Open Call geselecteerd. De keuze voor dit project is gebaseerd op de vele gesprekken tussen de kunstenaar en HMK's artistiek directeur waar vanuit HMK aan Vulmsa een opdracht werd gegeven tot het maken van een tentoonstelling die het onderzoeksthema als het ware 'opende'. Het project illustreerde voortreffelijk verschillende bewegingen uit het verleden en het heden en het verband hiertussen.

Voor *In the Hold* van Vulmsa heeft HMK extra financiering verkregen via de regeling Opdrachtgeverschap van het

Mondriaan Fonds. Ook heeft HMK bij dit project de kunstenaarshonorariumrichtlijn voor 50% toe kunnen passen. Bijkomende financiering werd ook via het AFK verkregen voor een symposium dat HMK i.s.m. met Framer Framed eind januari heeft georganiseerd.

Het laatste project, *Tembe Afaka* van Marcel Pinas werd geselecteerd omdat de kunstenaar in het project en in heel zijn kunstenaarspraktijk een groep makers representeert die zonder hem geen toegang zou hebben tot het kunstsysteem. Het project stelt daarmee vragen over de beperktheid van dit systeem en ook de definitie van wat kunst is. De voorgestelde tentoonstelling waarin juwelen te koop werden aangeboden worden, confronteert ons met vooringenomen ideeën van een beeldende kunst die 'autonoom' dient te zijn. Het feit dat dit project niet alleen symbolisch is maar ook een heel praktische en reële uitwerking heeft op de makers van de juwelen, is de reden dat het project bij HMK plaatsvindt en een belangrijke rol inneemt binnen het onderzoeksthema *Undercurrents*.

Organisatorisch gezien heeft HMK begin 2018 een PR & Communicatiecoördinator onder de arm genomen voor één dag per week, om onze instelling verder te professionaliseren.

De grootste verandering in de organisatie was het vertrek van artistiek leider Irene de Craen per oktober 2018, na vijf jaar te zijn verbonden geweest aan Hotel Maria Kapel. Haar vertrek was voorafgaand aan de residency en tentoonstelling van Marcel Pinas. Alsnog is dit project zoals gepland uitgevoerd met de mankracht die voorhanden was.

HMK werd de laatste drie maanden van 2018 geleid door de zakelijk leider, de PR & Communicatiecoördinator is van 0,1fte

naar 0,2fte gegaan en er zijn extra vrijwilligers bijgekomen.

Meer dan in 2017 heeft HMK extra financiering voor haar tentoonstellingen weten te verkrijgen.

Zo heeft Stichting Stokroos drie van de vijf projecten bij HMK financieel ondersteund, het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Holland heeft opnieuw een project gesteund en voor het symposium in Amsterdam bij Framer Framed, heeft het AFK een aanvraag gehonoreerd. En dankzij de honorering in tweede instantie van de regeling Opdrachtgeverschap van het Mondriaan Fonds, hebben we met Vincent Vulsma een fantastische tentoonstelling kunnen neerzetten.

Namens Hotel Maria Kapel bedank ik me dan ook bij al onze fondsen- en subsidieverstrekkers en hoop dat zij de relevantie en kwaliteit van onze tentoonstellingen en activiteiten blijven erkennen.

Namens Hotel Maria Kapel,

Steve Scheirsen
Coördinator

PROGRAMMA

Algemeen

In 2018 is het voornaamste doel van HMK, net als de afgelopen jaren de productie van nieuw werk geweest. De selectie van het programma van 2018 is voor een deel tot stand gekomen door de jaarlijkse open call waarbij kunstenaars een voorstel kunnen indienen. Een aantal kunstenaars is door artistiek directeur Irene de Craen direct uitgenodigd. De eerste tentoonstelling van 2018 betrof een opdracht gegeven aan beeldend kunstenaar Vincent Vulsma ter inleiding van *Undercurrents*, het tweejarig overkoepelende onderzoeksthema van HMK.

Undercurrents

Met haar residency-programma, tentoonstellingen en publicaties onderzoekt HMK de relatie tussen historische en hedendaagse vormen van beweging zoals kolonialisme, handel en migratie, alsook de infrastructuur en betekenis van mobiliteit in het culturele veld, met een focus op artist-in-residencies.

Ons heden wordt gedefinieerd door beweging. Niet alleen vanwege de toenemende snelheid en het gemak waarmee we zowel online als offline kunnen reizen, maar ook door het schrijnende feit dat volgens recent onderzoek van de VN er momenteel wereldwijd meer mensen ontheemd zijn dan ooit eerder in de geschiedenis. Meer dan een kwestie van beweging of de regulering daarvan, is deze zogenaamde 'vluchtelingen crisis' in de afgelopen jaren 'een debat over de identiteit van Europa, de relatie met diegenen van buiten de grenzen en een vraag van haar vermogen geworden om de huidige crisis te begrijpen als het politieke en humanitaire gevolg van natiestaten die hun wil op anderen leggen.'

Deze huidige crisis kan niet los gezien worden van de geschiedenis van het kolonialisme dat de basis heeft gelegd voor de wereldwijde hiërarchieën en machtsverhoudingen die tot op het heden

doorwerken en waarmee alle onderdelen van onze samenleving doordrenkt zijn. Onze kunst- en etnografische musea zijn hierbij allerminst uitgesloten. Deze laatste in het bijzonder bestaan uit verzamelingen van 'objects in exile' die een ambigue status en relatie met hun vaderland hebben. Maar ook de wereld van de beeldende kunst wordt gevormd door de sporen van het verleden. Deze routes definiëren nog steeds wat we het 'Westen' noemen en bepalen het systeem waarin kunst werkt. Binnen dit systeem staat mobiliteit gelijk aan kapitaal. Echter, net als andere onderdelen van de globalisering is de toegang tot dit systeem, bestaande uit biënnales, triënnales en artist-in-residencies, voor een groot deel beperkt tot een groep welgestelden. Als artist-in-residence die al meer dan veertien jaar internationale kunstenaars heeft gehuisvest, ziet HMK een rol en verantwoordelijkheid voor zichzelf om deze onderwerpen te onderzoeken. Gelegen in de historische havenstad Hoorn, waar zowel de VOC als de WIC gevestigd waren en de bestreden figuur van JP Coen nog steeds een centrale plek in de publieke ruimte heeft, zijn de sporen van het verleden constant aanwezig om ons eraan te herinneren vragen te blijven stellen over ons heden.

Wat volgt is een beknopte beschrijving van het programma van 2018 dat bestaat uit tentoonstellingen in de Mariakapel, voorafgegaan door meestal een residencyperiode en overige activiteiten die zowel binnen als buiten de kapel hebben plaatsgevonden.

Residencies en expo's

In The Hold

Kunstenaar: Vincent Vulmsa

Geen residency

Tentoonstelling: 19 januari – 24 februari

Met de tentoonstelling onderzoekt Vulmsa de consequenties van de kapitalistische logica en zet hij hedendaagse technologische middelen in om de moderne methodes van kwantificering en abstractie tot het uiterste door te voeren. Het leidt tot een minimalistische beeldtaal die als typerend voor een westers idee van rationaliteit gezien kan worden. Echter, de minimalistische vorm en presentatie wijzen ons hier juist op datgene dat ontbreekt: de mensen die bij deze handel betrokken waren en de vele uren van fysieke arbeid die voor de materialen die gebruikt zijn nodig zijn. De moderne vormtaal waarmee de routes zijn gecondenseerd en vertaald zijn naar de tentoonstellingsruimte impliceren een geschiedenis van exploitatie en geweld waar de kunst – als uiting van diezelfde moderniteit – schatplichtig aan is. De tentoonstelling *In the Hold* stelt hiermee vragen over de verwevenheid van hedendaagse socio-economische en culturele structuren met de geschiedenis van het kapitalisme gevormd door imperialistische logistieke systemen en de handel in tot slaaf gemaakte mensen. In hoeverre is de hedendaagse kunstpraktijk

onderdeel van de voortzetting van de ongelijke machtsverhoudingen? We kunnen in ieder geval stellen dat de autonomie van het kunstwerk en neutraliteit van de tentoonstellingsruimte geen *terra nullius* zijn die beschreven of geclaimd kunnen worden zonder een besef van de geschiedenis en van de routes die genomen zijn om hier te komen.

Ghosts don't care if you believe in them

Kunstenaar: Arturo Kameya

Residency: 28 februari - 30 maart

Tentoonstelling: 31 maart - 5 mei

Het onderzoeksproject met de oorspronkelijke titel *Matador* van Arturo Kameya bestond uit een reflectie op de logica van de Caraïba revolutie die door Oswaldo de Andrade in zijn manifest van 1928 is voorgesteld en beoogt te bevragen wat cultureel kannibalisme vandaag de dag betekent.

Tijdens zijn verblijf bij HMK heeft Kameya onderzoek gedaan naar Nederlandse musea van natuur- en koloniale geschiedenis, met de nadruk op de migratie van voorwerpen en de culturele bijproducten die voortvloeien uit deze migratie. De uiteindelijke installatie was een organisch museum dat is ontworpen als een intermediaire ruimte, tussen een taxidermie kamer, een traditionele Peruaanse wake en een ontheemd graf. De indeling van deze kamer is geïnspireerd op de theatrale aspecten van het schilderij *De begrafenis van Atahualpa* van Luis Montero. Het schilderij is één van de belangrijkste werken in de geschiedenis van de Peruaanse negentiende-eeuwse kunst en beeldt de

christelijke begrafenisriten van de laatste Inca in Cajamarca af. Nadat het geschilderd is in Florence in 1867, is het tentoongesteld in Rio de Janeiro, Montevideo en Buenos Aires om vervolgens in Lima te eindigen, waar het nog altijd tentoongesteld wordt.

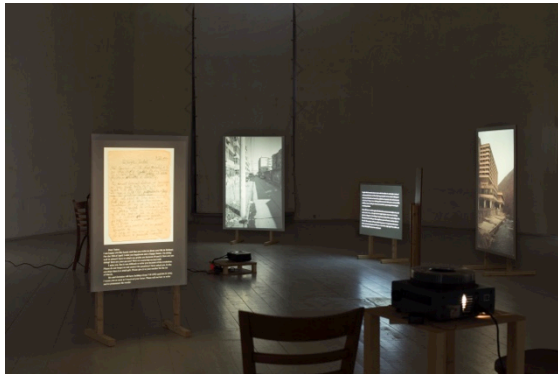

The Brutality of Fact (Part II)

Kunstenaar: Tudor Bratu

Residency: 1 juni - 15 juni

Tentoonstelling: 16 juni – 21 juli

Tudor Bratu heeft bij HMK een vervolg gegeven op zijn project *The Brutality of Fact* dat de hedendaagse vluchtelingen crisis, theorie, geschiedenis en totalitaire regimes met elkaar verbindt. Gebruikmakend van de volle breedte, lengte en hoogte van de tentoonstellingsruimte van Hotel Maria Kapel werd een installatie gebouwd die als een landschap van de herinnering is, waarin het documentaire gegeven van de hedendaagse migrantencrisis met een persoonlijke familiegeschiedenis gecombineerd werd. Het werk was sterk beïnvloedt door onder andere bell hooks, Hito Steyerl, en Martha Rosler, die verschillende ideeën aandragen met betrekking tot het overkoepelende thema van het werk, namelijk Otherness - het beschouwen van de vreemde of de eenling, als een permanent 'ander', die door middel van racisme, muren en economische of politieke sancties op afstand moet worden gehouden.

Notes from a trembling community in a wilful state of flux

Kunstenaars: Tomás Bartoletti, Oliver Bulas, Season Butler, Coletivo Kókir, Maurits Koster, Judith Lavagna, David Magnus, Mahony, Gerald Mandl, Luz Peuscovich, Pablo Pijnappel, Esper Postma, Aiko Tezuka, Leo Zhao

Residency: 15 - 26 augustus

Tentoonstelling: 7 september – 20 oktober

Met zijn boek *Poetics of Relation* (1990) biedt Glissant antwoorden op de meest relevante vraagstukken van onze tijd. 'In plaats van vaste plaatsen van herkomst biedt hij plekken van verbintenis waar meerdere geschiedenissen en manieren van zijn naast elkaar kunnen bestaan. In plaats van wortels biedt hij het dynamische proces van creolisering, een poëtica gedefinieerd door zijn openheid tot transformatie. In plaats van een wereld van naties, biedt hij de archipel, een beeld van de wereld waarin we allemaal verbonden zijn terwijl we verschillend van elkaar blijven.'¹ Een van de leidende principes in het denken van Glissant -en in deze tentoonstelling - is het idee van ondoorzichtigheid (opacité). In tegenstelling tot transparantie verwelkomt ondoorzichtigheid het onvertaalbare en het onbekende. Glissant claimt het 'recht op ondoorzichtigheid' en nodigt mensen uit om datgene te accepteren wat ze niet begrijpen.

---

¹ <https://henryfskerritt.com/2012/08/16/book-review-edouard-glissant-poetics-of-relation/>
(Vertaling door HMK)

Notes from a trembling community... experimenteerde met verschillende manieren van productie en het verhouden tot elkaar door samen te werken en het proces van het maken van tentoonstellingen anders vorm te geven. De basis voor het project lag in een woonhuis in Berlijn waar een fluctuerende groep kunstenaars, sociale wetenschappers, kinderen, muzikanten, curatoren en denkers in juli zijn samengekomen. Hier werd dagelijks een maaltijd gedeeld en is een proces van onderzoek gestart met betrekking tot de poëtische grenzen die ons scheiden en verbinden. Er werden steeds meer kunstenaars uitgenodigd om bij te dragen aan het project. De installatie bij HMK was niet bedoeld als de laatste fase van het project, maar als een volgende stap in een langere dialoog waarbij de ideeën van Glissant worden gebruikt als methodologie en waarbij meerdere stemmen met elkaar verbonden worden zonder dat zij hun eigenheid verliezen. *Notes from a trembling community...* kan gezien worden als een vierdimensionale archipel die het publiek de mogelijkheid bood om hun eigen verbanden te leggen door middel van work-in-progress, geluid, video, performance, beelden en ideeën.

Tembe Afaka

Kunstenaar: Marcel Pinas

Residency: 14 november – 7 december

Tentoonstelling: 8 december – 19 januari

Pinas is afkomstig van de Ndyuka, een groep Surinaamse Marrons, van oorsprong Afrikaanse mensen die in de zeventiende eeuw door de Nederlanders per slavenchip naar Suriname werden gebracht om te werken op de plantages. Daar bevrijdden zij zichzelf uit de slavernij en vestigden ze zich in het oerwoud. Zoals veel van het werk van Pinas is het project *Tembe Afaka* onderdeel van een groter plan om door middel van kunst en culturele projecten het Surinaamse district Marowijne (waar de Ndyuka sindsdien gevestigd zijn) na de binnenlandse oorlog in de jaren tachtig nieuw leven in te blazen. Centraal in Pinas' werk staan zijn afkomst, het behoeden van een cultuur die

verloren dreigt te gaan en het leveren van een waardevolle bijdrage aan de toekomst ervan.

Pinas staat bekend om het gebruik van terugkerende vormelementen in zijn werk. Deze vormen zijn afgeleid van de houtsnijwerkmotieven van de Ndyuka, die onder Marronvakkmannen van generatie op generatie zijn overgedragen (tembe) en het Afaka-schrift. Dit schrift bestaat uit 56 symbolen en is aan het begin van de twintigste eeuw ontwikkeld voor de taal Ndyuká, de creoolse variant van het Engels, die door zo'n 25.000 mensen in het oosten van Suriname en het westen van Frans-Guyana wordt gesproken. Met de installatie bij HMK werkte Pinas door op het voor hem bekende thema Kibri a Kulturu. De vormen vinden hun oorsprong in tembe, het Afaka-schrift en de cultuur van de Ndyuka, het materiaal refereert naar de kwetsbaarheid van het voortbestaan ervan in tijden van onderdrukking, terreur en globalisering. De presentatie bestond uit twee nieuwe grote houtskooltekeningen, een installatie bestaande uit een twintigtal mdf-platen met Afaka-letters ter plekke geproduceerd, twee houten kisten met sieraden, een opstelling van bronzen Afaka-letters (aangekocht door de Gemeente Hoorn) en

een wanddecoratie vervaardigd uit glas. Alle verwijzend naar Pinas' streven om deze cultuur te behouden, wereldwijd te delen en de waardering voor de tradities en gebruiken te bevorderen.

Cinema

In de cinema van HMK wordt twee keer per maand een arthouse film getoond. Deze programmering is voornamelijk gericht op lokale bewoners die het programma ook grotendeels samenstellen. Natuurlijk zijn de avonden ook toegankelijk voor mensen van daarbuiten en kan iedereen zich inschrijven middels een speciale nieuwsbrief. De filmavond heeft de belangrijke taak de lokale inbedding van HMK te verbeteren en zorgt daarbij voor een bescheiden maar onmisbaar inkomen. Bezoekers van de filmavonden krijgen bovendien een rondleiding door de tentoonstelling en waar mogelijk wordt aansluiting gevonden tussen de films en het programma van HMK.

Cultuureducatie

Sinds begin 2017 publiceert HMK bij iedere tentoonstelling een kleine publicatie (A5, 16 pagina's) met een interview met de kunstenaar(s) in het Engels en het Nederlands, afbeeldingen van het productieproces en van het resultaat in de Mariakapel. Deze Studio Notes worden gepubliceerd in een oplage van 100 stuks. Ze zijn gratis online en op locatie tegen een vrijwillige donatie beschikbaar.

Video Marcel Pinas
In ieder kind schuilt een Pinas
14 november
HMK Cinema

Lezing Marcel Pinas
Afaka-schrift
15 november
Bibliotheek Hoorn

Diner Vincent Vuslma
22 februari
Hotel Maria Kapel

HMK organiseerde op deze avond een diner voor een aantal genodigden waarbij in gesprek werd gegaan met Vincent Vulsma over zijn werk

---

Overig programma

Undercurrents Forum
27 januari
Framer Framed, Amsterdam

Op 27 januari organiseerde Hotel Maria Kapel een reeks presentaties bij Framer Framed in Amsterdam. In de context van *Undercurrents*, werd tijdens deze middag gesproken over de relatie tussen historische en hedendaagse vormen van beweging, zoals kolonialisme, handel, migratie en sociale ongelijkheid, alsook de infrastructuur en betekenis van mobiliteit in het culturele veld. Vulsma vertelde tijdens het evenement over zijn tentoonstelling *In the Hold* en het onderzoek dat hieraan voorafging. Verschillende sprekers kwamen vervolgens aan bod om hun licht te werpen op de doorwerking van het koloniale verleden in cultuur, arbeid en sociale ongelijkheid, en de rol van het culturele veld in de reproductie van deze systemen. Lora Sarialans presentatie ging over de positionering en symbolische autoriteit van de Rijksakademie van Beeldende Kunsten. Vivian Zihers presentatie ging in op de relaties van handel en productie aan de hand van het destijds aankomende project van Frontier Imaginaries bij het Van Abbemuseum. Curator en criticus Nat Muller leidde aan het einde van de drie presentaties een discussie.

Ghost Stories
Screening Arturo Kameya
18 april
HMK Cinema

In het kader van de tentoonstelling *Ghosts don't care if you believe in them*, toonden de kunstenaars Arturo Kameya en Claudia Martínez Garay een selectie van video's van Latijns-Amerikaanse kunstenaars waarin vormen van representatie van het koloniale verleden, etnografische ficties, identiteit en het leven na de dood centraal stonden.

Het videoprogramma concentreerde zich op de overeenkomsten en verschillen tussen de visies van jonge Latijns-Amerikaanse kunstenaars die het discours

rond het cultureel erfgoed en de hedendaagse praktijken binnen die context verkennen.

Edouard Glissant: One World in Relation
5 september
HMK Cinema

Op 5 september de documentaire *Édouard Glissant: One World in Relation* van Manthia Diawara als onderdeel van het project *Notes from a trembling ...*

De filosoof, schrijver en dichter Édouard Glissant wordt beschouwd als een voorloper van het denken over globalisering en een wereld van diversiteit en onderlinge relaties. Van bijzonder belang is zijn theorie van de 'Poetics of Relation', waarin hij de begrippen 'Relatie' en 'Tout-monde' gebruikt om te contempleren over de nieuwe betekenissen van globalisering, chaos, geweld, gelijkheid en rechtvaardigheid.

PUBLIEKSBEREIK

Bezoekersaantallen

	2017	2018
Tent. bij HMK	1.733	1648
Opbouw tent.	472	236
Educatieve activiteiten	62	186
Lezingen e.d.	22	158
Overige activiteiten	1.016	1.040
TOTAAL	3.305	3.268

De bezoekerscijfers in 2018 zijn vergelijkbaar met die van 2017. We hebben minder bezoekers bij tijdens de residencies gehad omdat de duur van de residencies in 2018 vrij kort waren, < 1 maand (Vincent Vulsma was zelfs niet in residence). Enkel Arturo Kameya's residency was langer dan 1 maand.

Communicatie

Begin 2018 heeft HMK een PR- en communicatiemedewerker voor 1 dag per week aangenomen (vanaf oktober 2 dagen per week). De huisstijl is dezelfde gebleven. Voor iedere tentoonstelling worden een poster, flyer, Facebook banner en eventuele advertenties ontworpen. Ter verbetering van de communicatie is reeds in 2015 een uitgebreid en professioneel communicatieplan opgezet. Hierin worden onder andere vijf kernwaarden (Uniek, Productie en proces, Experiment, Divers, Internationaal) benoemd en beschreven. De verschillende doelgroepen worden als volgt bereikt: Nationaal vakpubliek: wordt op de hoogte gehouden door middel van grote zichtbaarheid online, nieuwsbrieven (2.500 ENG en 1.400 NL) en door middel van flyers (oplage van 1.000 ex.) en posters bij instellingen verspreid door het land. Persrelaties worden onderhouden met landelijke (vak)bladen zoals *Metropolis M*, *Tubelight* en kranten. Lokaal en regionaal publiek: wordt bereikt door flyers, poster, advertenties en persaandacht in lokale en regionale kranten en bladen lokale bladen

zoals het *Noordhollands Dagblad* en aandacht via lokale radiostations. Voor openingen wordt een buurtbrief verspreid onder 300 huishoudens. Internationaal: wordt bereikt door grote online zichtbaarheid, regelmatige nieuwsbrieven, tijdig reageren op vragen per e-mail, goede vertalingen van teksten en documentatie op de website. Toerisme: informatievoorziening op locatie in het Nederlands en Engels alsmede door medewerkers ter plaatse.

De website van HMK heeft een bereik van 40.000 bezoekers, waarvan 22.000 unieke bezoekers.

Ten slotte is in 2018 ook optimaal gebruik gemaakt van sociale media. HMK heeft sinds 2018 een Instagram-account en onze Facebook-pagina heeft 7.685 volgers.

Persoverzicht

HMK is in 2018 wederom goed in de media aanwezig geweest. Noemenswaardig hierbij zijn onder andere een onderzoeksessay naar aanleiding van het project *Tribute to Julian B. Coco* voor *Domein voor Kunstkritiek* en de recensie in de *NRC* over de tentoonstelling *Resilient Bodies*. Daarnaast is HMK net als vorig jaar op de lokale radio te horen geweest om te vertellen over de projecten in de kapel. Hieronder volgt een lijst van gepubliceerde artikelen.

- Jorne Vriens. 'Vincent Vulsma - de eeuwenoude coördinaten van de wereldhandel'. *Metropolis M* (<http://www.metropolism.com/nl/reviews/34186_vincent_vulsma_hotel_mariakapel>). 29 januari 2018.
- Jaap Stiemer. 'De kille data van de wereldhandel'. *Noordhollands Dagblad*. 20 januari 2018.
- Jaap Stiemer. 'Museumstuk vertelt niet altijd de waarheid'. *Noordhollands Dagblad*. 31 maart 2018.

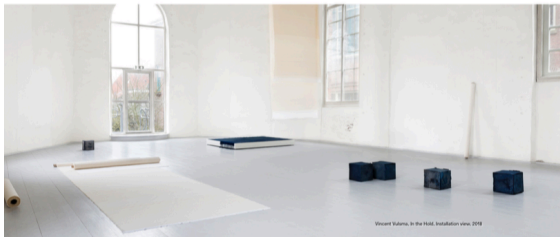
- Carlo Doodeman. 'Kunstobjecten als geesten'. *Westfries Weekblad*. 4 april 2018.
- 'Marcel Pinas exposeert in Nederland'. *Times of Suriname*. 7 december 2018.
- Jaap Stiemer. 'Expositie in Hoorn vol cultuurbewoud en geheime kennis'. *Noordhollands Dagblad*. 8 december 2018.
- 'De spiegel van Marcel Pinas' *De Ware Tijd*. 12 december 2018.
- Stiemer, Jaap. 'Kunstvandaal'. *Noordhollands Dagblad*. 26 april 2017.

18-4-2018

ENVIL FEATURES REVIEWS OPINION MORE

Metropolis M

Vincent Vulsma - de eeuwenoude coördinaten van de wereldhandel

29.01.2018 | REVIEW — Jorne Vriens

FINANCIËEL VERSLAG

Algemeen

HMK heeft het boekjaar afgesloten met een positief resultaat van €5.482,13. Dit bedrag is toegevoegd aan het voor de doelstellingen beschikbaar kapitaal van de stichting. Dat HMK 2018 positief heeft af kunnen sluiten is te danken aan het afboeken van een eenmalige afboeking reservering van de energiekosten ter hoogte van €5.000,48.

Fondsen

In 2018 zijn het Mondriaan Fonds en de Gemeente Hoorn wederom de belangrijkste subsidiënten van HMK. Zonder de steun van de beide fondsen zou de financiële situatie erg precair worden. Ondanks het verkrijgen van een goedkoper verblijfsatelier voor onze residents in 2018, blijven onze exploitatiekosten een substantieel deel uitmaken van onze kosten. In 2018 heeft Hotel Maria Kapel projectsubsidies ontvangen van het Prins Bernhard Cultuur Fonds Noord-Holland, Stichting Stokroos (voor 3 projecten, waarvan 2 indirect via de kunstenaar), het AFK en de regeling Opdrachtgeverschap van het Mondriaan Fonds.

Ondernemerschap

Ten opzichte van 2017 zijn de inkomsten uit verkoop en verhuur gedaald met circa 35%. Dit komt omdat we in 2017 het gastatelier voor residents op momenten dat het niet bezet was, verhuurden via Airbnb. Met het nieuwe atelier dat eigendom is van de Gemeente Hoorn was dit niet mogelijk. Maar de inkomsten uit de verhuur wegen niet op tegen de kostenbesparing met de komst van het nieuwe atelier, een huurprijs van €205 per maand t.o.v. €795.

De overeenkomst met Brouwerij Duvel werd opgezegd, HMK heeft een overeenkomst gesloten met Warsteiner voor €750 per jaar en met HEMA is een overeenkomst gesloten ter waarde van in principe €500 per jaar, in 2018 was dit het dubbele.

HMK heeft in 2018 €2.000 aan giften van donateurs ontvangen, het viervoudige ten opzichte van 2017. Maar dit is zeker niet voldoende, de komende jaren wil HMK hier verder een inhaalslag maken en onze status van Culturele ANBI verzilveren.

De inkomsten (plus €3.000) uit de jaarlijkse Open Call zijn weggefallen omdat we deze in 2017 hebben gedaan voor bepalen van het programma van 2018-2019.

Opnieuw hebben zich in 2018 een aantal mensen onbetaald ingezet voor de organisatie en hebben alle medewerkers aanzienlijk meer uren geïnvesteerd dan de bedoeling was. Een aanzienlijk deel van de sponsorinkomsten is bijgevolg gehaald uit het kapitaliseren van uren van mensen die voor HMK hebben gewerkt en daarvoor niet of te weinig zijn betaald.

Ook hebben kunstenaars middels eigen investeringen in bijvoorbeeld materiaal, reiskosten en documentatie bijgedragen aan hun residency. Dit was het geval bij Vincent Vulsma, Arturo Kameya, Tudor Bratu en Marcel Pinas.

Inkomsten uit kaartverkoop haalt HMK uit haar filmprogramma dat inmiddels meer dan 400 leden telt. Zij worden tweewekelijks uitgenodigd voor een vertoning van een film in de HMK Cinema.

Verder haalt HMK bescheiden inkomsten uit horeca, de verkoop van o.a. publicaties uit haar shop op locatie en inkomsten van een donatiepot bij de ingang.

Tenslotte heeft de Gemeente Hoorn in 2019 een kunstwerk aangekocht van Marcel Pinas dat deel uitmaakte van de tentoonstelling *Tembe Afaka*. HMK heeft in 2018 een commissie van 10% bedongen op de verkoop (exclusief productiekosten). Deze commissie werd in 2018 geboekt en wordt in 2019 uitgekeerd.

WIJZIGINGEN

Programmawijzigingen

Het programma van 2018 is voor het grootste deel uitgevoerd zoals gepland. De presentatie van werken van Braziliaanse kunstenaars in Hoorn is niet kunnen plaatsvinden vanwege een gebrek aan bijkomende fondsen. In de plaats daarvan is er een project gedaan met een groep kunstenaars met als basis de ideeën van Edouard Glissant. In Berlijn werden gedurende twee weken gesprekken gevoerd en vonden workshops plaats. De bevindingen zijn daarna gepresenteerd bij HMK onder de titel *Notes from a trembling community in a wilful state of flux*.

Het symposium dat beeldend kunstenaar Tudor Bratu wilde organiseren is komen te vervallen. Dit vanwege persoonlijke omstandigheden waarin Bratu destijds verkeerde, het ontbrak hem aan tijd en aandacht om dit te verwezenlijken.

Wijzigingen begroting

Lasten:

- Kunstenaarshonoraria: het blijft erg moeilijk voor HMK omdat de honorarium richtlijn toe te passen vanwege het beperkte budget. Bovendien is HMK niet BTW-plichtig en is het ongunstig dat de honoraria inclusief Btw moeten worden uitgekeerd, de bijdrage van het Mondriaan Fonds is echter exclusief Btw van 21%. In 2018 hebben we enkel bij het project van Vincent Vulsma de richtlijn voor 50% kunnen toepassen.
- Materiaalkosten: er is t.o.v. 2017 bijna het drievoudige aan materiaalkosten gespendeerd. De helft daarvan is uitgegeven aan de tentoonstelling *In the Hold*. Ten opzichte van de begroting, is er wel circa 40% minder uitgegeven. Dit kwam doordat de productie van een nieuw sculptuur i.s.m. Glasmuseum Leerdam voor het project van Marcel Pinas niet kon doorgaan.
- Honoraria organistoren: vanwege het vertrek van Irene de Craen per oktober zijn deze lager uitgevallen dan begroot, de PR&Communicatiemedewerker is voor de

laatste 3 maanden van het jaar op 0,2fte gezet i.p.v. de begrote 0,1fte. Dus zijn honorarium is hoger uitgevallen dan wat werkelijk is begroot.

- Overige activiteitenkosten: met het vertrek van Irene de Craen ging de fellowship niet door. Om deze reden zijn deze kostenpost veel lager uitgevallen dan begroot.

Baten:

- Eigen Inkomsten uit verkoop en verhuur: er is circa 25% minder binnengehaald dan begroot. Dit komt omdat de inkomsten via Airbnb zijn weggefallen.
- Kaartverkoop: we hebben bijna de helft minder uit de kaartverkoop voor het filmprogramma gehaald. De opkomst was lager dan verwacht en een tweetal filmevenementen zijn niet kunnen doorgaan vanwege te weinig inschrijvingen. Het ledenbestand is wel gestaag aan het groeien, voor 2019 wordt er een groei verwacht.
- Inkomsten uit donaties: van donateurs is 20% meer binnengekomen dan verwacht.
- Kapitalisatie: veel mensen hebben wederom vele uren bijgedragen en geïnvesteerd in HMK's activiteiten. Zo is er Louis Swagerman die mee het filmprogramma organiseert en daarvoor niet wordt vergoed. En zo zijn er vele werkzaamheden die door vrijwilligers worden gedaan die niet volledig worden vergoed. Tenslotte, heeft de directie van HMK wederom meer uren geïnvesteerd dan wat er begroot was. Ook zij zijn daar niet extra voor gecompenseerd.